

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

GLONEK

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Na Górnym Śląsku do dziś używane bywa określenie GLONEK, zwykle w połączeniu GLONEK chleba. GLONEK to 'kromka, pajda, kawałek'. To bardzo stare, rodzime słowo, będące zdrobnieniem od staropolskiego GLEŃ (ten gleń, a nie „ta gleń”) mającego wiele znaczeń i zazwyczaj nazywającego coś płaskiego: łopatkę koła młyńskiego, tratwę, kromkę chleba... W XVII-XVIII w. GLONEK jako określenie kawałka chleba czy kromki chleba był w powszechnym użyciu, z czasem zaczął być coraz rzadziej używany, a do dziś zachował się w zasadzie tylko w gwarach. Zgrubieniem od słowa GLONEK jest GLON, ale tylko w znaczeniu 'duża, gruba kromka chleba; duży kawał chleba'. GLON - ten roślinny, zarastający niesprzątane akwaria, płaczący się wokół stóp w stojącej wodzie jeziora czy poławiany jako elegancka alga do wyszukanych potraw - nie ma z chlebowym GLONEM nic wspólnego.